

КОЯ ЗЛОПОЛУКА Е ТРУДОВА?

Независимо каква работа изпълнявам, винаги съществува вероятността да претърпя инцидент на работното си място. Всеки може да претърпи злополука, но не всяка претърпяна злополука може да бъде квалифицирана като трудова.

За кого трудовата злополука поражда права ?

Трудовата злополука е т.нар. осигурен социален риск. Това е възможност за мен да настъпят материални или нематериални вреди, които произтичат от инцидент, станал във връзка или по повод на моята работа. Задължителни осигуровки за този социален риск плащам:

1. Когато съм нает на работа за повече от пет работни дни или 40 часа през един календарен месец, независимо от характера на работата, от начина на заплащането и от източника на финансиране.
2. Ако съм държавен служител или военнослужещ.
3. Ако съм съдия, прокурор или следовател, държавен съдебен изпълнител, съдия по вписванията или кандидат за младши съдия и младши прокурор по Закона за съдебната власт.
4. Ако съм член на кооперации, упражняващи трудова дейност и получавам възнаграждение в същите.
5. Ако работя по втори или по допълнителен трудов договор.
6. Ако съм управител, прокурист или контрольор на търговско дружество и ЕТ, синдик и ликвидатор или член на управителните или надзорните съвети на същите или на неперсонифицирани дружества.
7. Ако съм служител с духовно звание на Българската православна църква и други регистрирани вероизповедания по Закона за вероизповеданията.
8. Ако съм специалист в лечебно заведение.
9. Ако съм работник/служител, нает на работа при един работодател за не повече от 5 работни дни (40 часа) през календарния месец или съм нает на работа при повече работодатели – при всеки от тях за не повече от 5 работни дни (40 часа) през календарния месец.
10. Ако съм морско лице - т.е. съм физическо лице, което заема длъжност по трудово правоотношение като член на екипажа на морски кораб, вписан в регистъра на корабите на държава. Какво е трудова злополука ?

За да бъде квалифицирана една злополука като трудова, трябва да са налице няколко предпоставки. Не аз решавам дали дадена злополука е трудова, но е хубаво да съм запознат с основните критерии с цел да имам по-добра защита, в случай че смятам, че съм претърпял именно трудова злополука.

1. Трудова злополука е всяко внезапно, неочаквано, непредвидимо и еднократно уврежданена здравето ми. Може да бъде както външна травма – порязал съм си пръста, докато боравя с

определена машина в цеха; счупил съм си крака при разтоварването на дървени талпи, както и вътрешна - алергична реакция от нов препарат за прозорци, вътрешен кръвоизлив след удар от чекмеджето на бюрото ми, скъсване на мускул от вдигане на тежко. Важно е здравето ми реално да бъде увредено.

2. Увреждането на здравето ми да ме прави неработоспособен т.е. да не съм в състояние сам да изкарвам средствата си за прехрана. Възможно е трудовата злополука да доведе до смърт. Тогава последиците от трудовата злополука настъпват за наследниците.

3. Неработоспособността да бъде пряка последица от това внезапно увреждане на здравето ми, напр. работя като общ работник и съм си счупил крака докато разтоварвам

4. Увреждането на здравето ми да е във връзка с работата, която извършвам:

* Да съм се наранил през работното ми време (независимо дали е в редовното ми работно време или осъществявам извънреден труд) и във връзка с работата ми, т.е. непосредствено да съм изпълнявал трудовите си задължения;

ВАЖНО! Не мога да имам претенции за трудова злополука, ако през работното ми време съм решил да поправа моя личен автомобил; извършил съм действия, които са извън обхвата на моите задължения (аз съм стругар, но съм решил да поправа електрическата инсталация на помещението) и не са по повод на работата ми.

* Да са по повод на работата ми. Тук може да съм осъществявал и действия, които са извън непосредственото изпълнение на работата ми, както и да съм се наранил извън работното си време – по време на командировка съм си счупил крак, в хотела ми избухва пожар, в следствие на който последват наранявания. Все пак следва да бъде на конкретното място или да осъществявам определената ми работа, която е в кръга на трудовите ми задължения.

За трудова се счита и злополуката, претърпяна по време на обичайния ми път (т.е. само по време на пътуването ми) при отиване или при връщане от работното място до :

1. мястото, където живея;
2. мястото, където обикновено се храня през работния си ден;
3. мястото за получаване на възнаграждение.

ВАЖНО! При умишлено увреждане на собственото си здраве, злополуката не се признава за трудова. •ТМ

Автор: Петър Кьосев

Източник: pravatami.bg

Актуалните версии на Правата (статии) се съдържат на pravatami.bg

(*) Настоящата статия има за цел да очертае някои основни Ваши права, като няма претенции да бъде юридически съветник. Ако имате затруднения с упражняването на тези основни права или случаят е по-сложен – съветваме Ви да се консултирате с юридически експерт. (*)